

Chodouňské NOVINKY

Vydává obec Chodouň - zdarma

č. 2/2022

Slovo starosty

Vážení chodouňští spoluobčané,
dostává se Vám do ruky další letošní číslo Chodouňských novinek, ve kterých se vám snažíme poskytnout informace o hlavním dění v naší obci za právě uplynulé období. Dovolte mi, abych tento sloupek věnoval informacím kolem dění ve vile-záměčku čp.18. Víte, že se nám v loňském roce podařilo zakoupit tuto nemovitost v samotném centru obce, včetně dvora a hospodářských budov. Důvodem tohoto jednomyšlného rozhodnutí našeho zastupitelstva byla snaha neztratit vliv na další rozvoj v této důležité části obce. Zaznamenali jsme totiž opakovaně zájem o developerské využití rozsáhlé lokality dvora a hospodářských budov. My se do budoucna určitě nebráníme jeho využití pro rozumný projekt, například občanského bydlení či drobného podnikání, ale pouze za předpokladu, že tento zájem bude pod dohledem a přímým vlivem obce a bude se realizovat v souladu s parametry zakotvenými do nového územního plánu obce.

pokračování na 2. straně

Staročeské máje 2022

A je po všem. Alespoň pro letošní rok. Řeč je pochopitelně o staročeských Májích, které se konaly v Chodouni 21. května 2022. Kulturní akce, která má v naší obci velikou tradici, a to i přesto, že rok od roku je těžší a těžší ji uskutečnit a provozovat.

Asi největší překážkou byla ale epidemie Covid-19, která tuto událost vymazala z kulturní mapy Chodouně na dlouhé tři roky. Kratičkou epizodu jsme si mohli vychutnat při oslavách 750 let obce Chodouň, které se konaly na podzim roku 2021, ale naplno jsme celé veselí prožili až letos v květnu.

Jako ostatně každý ročník,

tak i ten letošní si vyžádal měsíce příprav. Úskalí s přípravami spojená se ale letos vyřoubovala na své dosavadní maximum. Svě by o tom mohl říct i Miloš Vopátek, který Máje v Chodouni organizuje již několik let. „Každý rok jsme měli problém především po personální stránce. Přemlouvat dřívější májovníky, nebo najít nové byl velký problém posledních let. Letos to ale byl náš úplně nejmenší problém, protože parta, která se letos utvořila, byla „přirozená“. Vedle zkušených matadorů, jako jsou bratři Proškové a Terka Ježková, nám letos „vyrostla“ mladší generace, která mě osobně neskutečně nadchla

svým zapálením do celé akce. Naším největším problémem se tak letos stala májka. Ta se totiž nejprve při transportu zlomila, a tak musela dostat speciální traverzovou dlahu. Při stavění se pro změnu nechtěla pustit upínací kurta jeřábu a kvůli tomu se celé stavění protáhlo zhruba o hodinu. Pan jeřábník přišel o svůj oblíbený večerní seriál! Když zbýval týden do Máje, kvůli poryvu větru se začala naklánět nad Obecní hospodu a nám nezbývalo nic jiného než ji na laněch napružit a zatlouct do země klíny, které by ji na poslední týden podržely.

pokračování na 2. straně

Slovo starosty

dokončení z 1. strany

Studie tohoto využití bude předložena v druhém pololetí letošního roku k diskusi a námětům občanů obce.

Co se týká objektu samotného záměčku, ten chceme do budoucna využít plně pro potřeby nových prostor obecního úřadu, jako zázemí pro spolkovou činnost hasičů, pro zajištění prostor k akcím typu vítání občánků, oslav významných životních jubilejí občanů, možných komorních koncertů nebo výstav. Také se nám ve vile nabízí část pro komerční využití k pronájmu například kancelářských prostor.

V současné době probíháji na záměčku první rekonstrukční práce v přízemí, kde by měly být prostory nového obecního úřadu a pro spolkovou místnost chodouňských hasičů. Ti si bourací a zednické práce dělají ve své režii a obec jim poskytuje materiál. Dále byla také realizována vodovodní a kanalizační přípojka objektu a v prvním patře byla

postavena nová monumentální kachlová kamna.

Pro zajištění dostatečných finančních zdrojů jsme na konci loňského roku podali žádost o dotaci na Ministerstvo pro místní rozvoj a nyní čekáme, jak bude naše žádost vyhodnocena.

Dovolte mi Vám na závěr popřát krásné prožití prázdnin a načerpání nových sil během letních dovolených.

Ing. Josef Stehlík
starosta obce Chodouň

Staročeské máje 2022

dokončení z 1. strany

A aby toho nebylo málo, v předvečer Májů přišla velká bouřka, která májku ohýbala tak silně, že museli všichni májovníci vlézt do koryta řeky a za té strašné bouřky májku držet na lanech rovně. Při kácení májky už jsme se jen modlili, aby dobře padla a my od ní měli pokoj.“

I přes nepřízeň počasí v předvečer Májů se podařily přípravy dokončit a v sobotu tak mohlo celé veselí vypuknout. Po udělení souhlasu starostou obce dal obecní kecal Přemysl Landa pokyn a průvod vyrazil. K bujarému veselí hrála pochodová kapela pana Tučka a ozdobou průvodu, samozřejmě až po našich překrásných májovnicích, bylo koňské spřežení se selským vozem paní Anety Rezacové-Chladové z Žezic u Příbrami. Průvod byl zakončen pozdě odpoledne před kulturním domem, kde byl zahájen závěrečný program. Zahájení se zhostili naši nejmenší májovníci z chodouňské školky, kteří senzačně naladili publikum pro své starší kolegy. Ti po přečtení krásných básniček, které i letos připravila paní Eva Hurčíková, dostali pokyn k odtažení České besedy. Po odtažení, které se netradičně obešlo beze ztrát, následovalo ká-

cení již vydražené máje a hlavní program tím byl ukončen.

Večerní zábava, která byla zahájena rozháněnou a tancováním České besedy, na kterou obecenstvo čekalo řadu let, byla pod taktovkou známé dvojice Robert a Jana. Tím Máje 2022 v Chodouni skončily, ale všichni věří, že tato tradice bude i nadále pokračovat. Stejně tak v to věří i Miloš Vopátek. „Chtěl bych jen na závěr tohoto článku moc poděkovat všem, kteří se na celé akci podíleli. Nejen Přemku Landovi, paní Hurčíkové, Jirkovi Hajnému, ale všem, kteří nám pomohli, přispěli, nebo se šli s námi jen pobavit do průvodu. Všichni jste zkrátka součástí Májů. Především bych chtěl ale poděkovat všem májovnicům a májovnicím, bez kterých by nebylo možné takovou akci pořádat. Doufám, že i ve vás Máje něco pozitivního zanechaly. Také bych chtěl zároveň apelovat na všechny minulé, současné i budoucí májovníky, aby se téhle krásné tradice nevzdávali, protože jsou to právě tradice, které utvářejí naši komunitu a předávají odkaz našich předků našim vlastním potomkům. Děkuji ještě jednou všem a věřím, že se za rok opět uvidíme. ČÍ JSOU MÁJE?“

Miloš Vopátek

Nové vozidlo ISUZU

Koncem měsíce března jsme navštívili obec Velký Beranov, kde nám bylo předáno nové vozidlo ISUZU D-MAX. Tento vůz disponuje třístrannou sklápěčkou, náhonem na všechna 4 kola a uveze až 3,5 tuny nákladu. Vozidlo bylo zakoupeno z důvodu dosluhující multikáry na běžnou údržbu obce. Po dvouměsíčním provozu jsme prozatím neshledali žádná negativa. Věříme, že bude obci dlouho sloužit.

Jiří Hajný

Vyhlášení dětské soutěže v malování a kreslení

Obecní úřad v Chodouni vyhlašuje 1. ročník dětské soutěže v malování a kreslení. Téma prvního ročníku soutěže je:

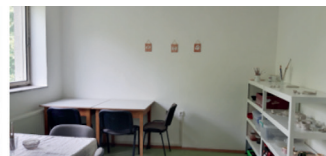
1. Naše obec – co se mi líbí
2. Nejhezčí zážitek z prázdnin

Soutěž probíhá od 1. června do 15. srpna letošního roku. Po-

depsané obrázky s věkem dítěte mohou děti nebo jejich rodiče vzhazovat do schránky na OÚ.

Obrázky budou vystaveny pro veřejnost v obecní vile na konci prázdnin. Těšíme se, zdali se mezi Vámi nenajde nový Pablo Picasso nebo Jonáš Ledecký.

Obec Chodoun

Zájmové kroužky keramiky

V předchozím čísle jsem psala o tom, jak v Chodouni začaly kroužky keramiky a než článek stihl vyjít, kroužky keramiky pro starší děti přišly o prostory, ve kterých probíhaly několik let. Obecní podkrovní byt nad kulturním domem ubytoval první příchozí z Ukrajiny a kroužky musely být přerušeny do doby, než se našlo náhradní řešení.

Díky vstřícnosti pana Pavla Růžičky, který uvolnil ve své kan-

celářské budově na statku místnost tak akorát velikou pro naše potřeby, mohly kroužky po pár týdnech pokračovat. Poděkování patří i obci, která zapůjčila stoly a židle. Pan Růžička nabídl ve stejném objektu i místnost pro pec.

Věřím, že nové prostory se dětem líbí a to, že na kroužky musí chodit o něco dále než dříve, jim vynahradí radost z tvoření.

Ing. Helena Nejedlá

Pozvání do Libomyšle

Restaurace U Litavky v Libomyšli má již mnohaletou tradici. Přes zimu však objekt změnil majitele a restaurace má novou provozní z Chodouně.

Chci provozovat příjemnou rodinnou restauraci, kam se lidé rádi vrací. Nejsem sice profesionálka, ale vždycky jsem ráda vařila pro své blízké. Nikdy jsem se neuměla držet kuchařských knih. Trocha fantazie, kousek české klasiky, ale i zahraniční inspirace nebo špetka zdravého životního stylu... Na začátku roku 2022 přišla příležitost, která mě oslovila a připomněla mi, že na plnění snů není nikdy pozdě. Jak je v mém životě zvykem, věci nabraly překotný spád. Díky mému manželovi a pomoci mnoha kamarádů jsme koncem března otevřeli naši Litavku.

Restaurace si zakládá na jednoduchém principu – čerstvé suroviny a kvalitní zpracování, žádné instantní náhražky. Využíváme regionální dodavatele masa, zeleniny a mléčných výrobků. Na čepu u nás najdete piva z malých pivovarů, nyní třeba Fabiána z Hostomic. Pro milovníky vína máme připraveno kvalitní moravské víno od vina-

řů pana Skráška a pana Valíčka z Perné u Mikulova.

Vítání jsou u nás i Vaši čtyřnozí kamarádi a nově jsme také oficiálním zázemím pro cyklisty. Restaurace je čerstvě certifikovaným partnerem v programu

Cyklisté vítání. Co to znamená? Ve vybavení máme kromě informací a mapky cyklotras v okolí také základní vybavení pro opravy drobných defektů, pumpičku, lékárníčku a podobné drobnosti, které cyklista může potřebovat.

Těšíme se na Vaši návštěvu
www.restaurace-libomysl.cz
Jana Kuchyňková

Ohlédnutí za jarními kulturními akcemi

Jarní karneval se z časových a pandemických důvodů uskutečnil až 23. dubna, ale nic to nezměnilo na hojně účasti strašidylek, princezen, indiánů, čertů, vodníků a dalších postaviček. O zábavu se postaral osvědčený DJ Justich, který připravil plno soutěží a písniček. Večerní karneval dospělých proběhl v komorním duchu, dorazilo menší množství příznivců, ale o to víc si to přítomní užili.

Yvona Hříbalová

Velikonoční stezka letos proběhla v pondělí 18. dubna. I přes nestálé a proměnlivé počasí byla účast našich nejmenších hodovníků velká. Všichni účastníci vyluštili hádanky, splnili připravené úkoly a na konci stezky je čekala sladká odměna.

Okénko podnikatelů a firem

V této rubrice Vám budeme přinášet informace a prezentaci výrobků a práce místních firem.

Kachlová kamna: Od hlíny k teplu

Také patříte k těm lidem, co ctí řemesla našich předků? Křísíte lidové tradice a milujete ruční práci?

Přijďte se k nám podívat a nasát atmosféru dob už dávno minulých, kdy poctivá, ruční práce byla samozřejmostí. Nemusíte chodit daleko! Nejen, že jsme vašimi sousedy, ale asi už i posledními výrobci ručně mačkaných kachlů.

Kachle mačkáme do forem, tak jak to dělali naši předci. Tato technika se pro svoji pracnost dnes již skoro nepoužívá. Stroje a lící hmoty vytlačily kouzlo tradiční ruční výroby. Směle se tedy můžeme chlubit: „Dokážeme postavit kamna, sporáky, pece i krby na míru a dle přání každého zákazníka.“ Ale začneme pěkně od začátku. První kachlová kamna byla v Chodouni vyrobena před čtyřicetipěti lety. Bylo to v rámci přidružené výroby JZD Hrouda Zdice.

Po revoluci, v roce 1989, začali pan Krejčí a pan Smutný budovat pevné základy již soukromé firmy KS Kachlová kamna Chodouň. Zdokonalili stávající recepturu kamnářské hlíny. Základem se stal jíl z lomu Vižina a v přísně chráněném poměru ostrivo. Pro všechny zvědavce pak s úsměvem na tváři dodávají: „A hodně lásky!“ Hodně bylo potřeba také trpělivosti, než

vznikla hlína, která dává kachlům jednu z jedinečných vlastností. Akumulovat teplo a podržet ho rekordně dlouhou dobu. Tomu též napomáhá masa hlíny proměněná na silný střep kachle.

Za to, že firma Kachlová kamna Chodouň dokáže splnit všechna přání zákazníků, vděčí svému bývalému zaměstnanci a pozdějšímu spolumajiteli akad. mal. Martinu Kadlecovi. Ten dotvořil – domodeloval 24 druhů základních kachlů a celkově rozšířil výrobu o 624 nových kachlů. Byl to on, který dokázal vyrobit konkrétní nová zámecká kamna, z kterých se původně dochovalo pouze pár rozlámaných a takřka nečitelných kachlů. Tak pomohl založil tradici dnes již známé firmy. Vytvořil kachle s novým dekorem, reliéfem, či kachle, které již v historii existovaly a na jejichž likvidaci pracoval zub času. Martin Kadlec dokázal vymodelovat a do formy převést každou kachli a namalovat každý dekor. Pomohl tak šířit jméno firmy nejen u nás, ale i po světě.

Kamny „na míru“ se pyšní i naše známé osobnosti. Teplo i odpočinek u našich kamen si užívá např. Světlana Nálepková, Pavel Vítek, Ondřej Hejma, František Pospíšil, Daniel Zítka, František i Tomáš Kaberle, Vít Olmer... Spokojeným zákazníkem

byl i Ladislav Smoljak. Kachlová kamna z Chodouňské dílny stojí na zámcích, statcích, usedlostech, krčmách i restauracích.

Chloubou je i to, že tým zaměstnanců Kachlová kamna Chodouň je soběstačný v přípravě hlíny, modelování i výrobě kachlů, navrhování i stavbě kamen. Vše děláme sami a ručíme za kvalitu kachlů i kamen. Spolujemitelé – Martin Krejčí (zpracovává 3D návrhy, obstarává schůzky u zákazníků a má na starost technickou a ekonomickou stránku celého procesu výroby kamen), Tomáš Krejčí (se zabývá samotnou výrobou a expedicí) a Mgr. Eva Kadlecová (dotváří uměleckou, výtvarnou i estetickou složku při výrobě kachlů i kamen) – společně tvoří jádro firmy. Každý ze zaměstnanců pak obstarává dílčí, jednotlivé, kroky při výrobě kachlových kamen (příprava hlíny, odlévání a tvarování sádrových forem, mačkání, broušení a stříkání kachlů a jejich expedice). Naši kamnáři pak staví kamna po celé republice. Při celém výrobním procesu se jedná o ruční práci postavenou na základech ověřených praktik starých kamnářů.

A naše vize? Pro lepší představivost a pro konkrétní interiér pracovat na vizualizaci kachlových kamen v rozšířené realitě.

Spojit kachlová kamna s moderním interiérem a ukázat, že klasická kachlová kamna nemusí být jen součástí interiéru starých domů, chalup, roubenek a zámků.

Prioritou zůstává i spolupráce s památkovým ústavem. I nadále se chceme podílet na záchraně našeho kulturního dědictví a na kultivaci památek. A samozřejmě – být vám dobrými sousedy. Nezapomeňte, TĚŠÍME SE NA VAŠÍ NÁVŠTĚVU. Vaše Kachlová kamna s.r.o., Chodouň č.p. 226.

Školní rok utekl jako voda a blíží se prázdniny

Naše školka se rozběhla po covidovém období do klidnějšího režimu.

Všechny paní učitelky a provozní pracovnice připravovaly pro děti v rámci Školního vzdělávacího programu spoustu aktivit, her, vzdělávacích aktivit, děti jezdily do divadel, navštívily plzeňskou Technarii, ZŠ ve Zdicích, prožily s paní učitelkami školku v přírodě, oslavily velikonoční svátky, Staročeské máje, dětský den, vánoční besídky pro rodiče, nadílku Mikuláše ve školce. Akcí bylo během roku mnohem více a nejdůležitější je, že děti si tento školní rok užívaly a prožily jej v klidu, bez závažných nemocí a život se pomalu

dostává do klidnějšího režimu. Spoustu fotografií z těchto akcí na webových stránkách naší školky dělá radost nejen rodičům dětí, ale určitě jej rádi zhlédnou všichni, kdo se o dění ve školce zajímají.

O prázdninách čeká mateřskou školu celkový úklid, malování budovy a také zasloužený odpočinek všech pracovníků mateřské školy.

Touto cestou bych chtěla poděkovat všem pracovnícům školky za trpělivou práci s dětmi a popřát jim stejně prima kolektiv pracovníků do dalších let, pevné zdraví a také zodpovědnou novou paní ředitelku, jelikož v měsíci srpnu odchází do důchodu.

Milena Zadáková

Z historie obce Chodouň

Navazujeme na vyprávění z minulého čísla.

Až o několik let později je o Chodouni další zpráva. Nevíme, z jakého důvodu se Chodouň někdy po roce 1320 stala majetkem šlechtice Zbyňka Zajíce ze Žebráka. Zbyněk byl synem Oldřicha Zajíce, původně z Valdeka, který vystavěl hrad Žebrák někdy kolem roku 1300 a také se pak psal jako první ze Žebráka. Zbyněk Zajíc ze Žebráka provdal roku 1331 svoji dceru za Protivu z Neumětla a neznámého roku dal postavit dva mlýny u Chodouně i s polnostmi pod právo purkrechtní. Asi to byl zámožný šlechtic, když půjčoval peníze i králi Janu Lucemburskému. Místo peněz mu dal panovník další vesnice a v zástavu i Nižborské panství.

K další výměně majitele Chodouně dochází v roce 1336. Tohoto roku uzavírá král Jan Lucemburský smlouvu se Zbyňkem Zajícem, majitelem panství Žebrák, kterou Zbyněk popouští králi výměnou za Budyňské panství hrad Žebrák s městečkem, vsi Hředle, Lhotu, Chodouň, Tlustici, Běleč, Bavoryni, část Praskoles a část Sedlce.

Jak v této smlouvě, tak i v předěšlém dokumentu z roku 1271, je Chodouň psána jako „Chodun“. Dále také ve 14. století „Choduni – Chodunie“. Jméno samo vzniklo od příjmení Chodun – Chodounův dvůr, ze slova Chod s příponou –ůn. Že by vznikla od slovesa choditi a lidé zde usazení byli povinni jako Chodové na Domažlicku konat nějakou strážní službu, posílat tzv. „chodce“ na obchůzku (i takovou úvahu jsme četli) se nezdá pravděpodobné. Konečně to s největší pravděpodobností vylučuje i Ant. Profous ve své monografii Místní jména v Čechách, jejich vznik, původní význam a změny, kde píše mimo jiné „*chodun je významu zveličujícího, a proto i potupného, jako okoun (s velkým očima), drzoun apod., jako ve jménech Hostouň, Chodouň apod. ze slovesa choditi jen sotva můžeme přímo odvozovat*“.

Jméno obce, jak je patrné z předchozích řádek, vzniklo tedy po nějakém Chodounovi a v dáv-

ném středověku se dávala i při založení nové obce jména rodová. Podbrdsko nebylo výjimkou – Zdík (Zdice), Lecha (Lochovice), Stach – Stašek (Stašov) a podobně. Zda Chodouň dostala své jméno v době, kdy je známa existence těchto obcí, tedy v 11. století, se můžeme jen dohadovat. Ale vyloučit to nelze. Ale vraťme se zpátky do dějin panství a hradu Žebrák ve 14. století.

Po výměně hradu Žebrák s příslušnými vesnicemi, kterou provedl Zbyněk Zajíc s králem Janem v roce 1336, zůstává hrad Žebrák královským majetkem až do roku 1341. V tomto roce se stává pánem hradu nejmladší bratr Karla IV., Jan Jindřich, kníže korutanský, který držel Žebrák až do roku 1349, kdy odchází na Moravu. Za své vlády nechal hrad důkladně opravit a dal obnovit hradní kapli zasvěcenou sv. Apolinárii a sv. Markétě. Po odchodu Jana Jindřicha je hrad opět v držení krále a císaře Karla IV. až do roku 1378. Nejrušnější dobou v dějinách hradu byla léta 1383 až 1396, kdy byl Žebrák oblíbeným místem krále Václava IV. a kde se hlavně věnoval lovu v blízkých lesích. V této době byl hrad nákladně přestavěn.

O obyvatelích Chodouně nejsou z té doby žádné zprávy. Zdejší sedláci hospodařili na půdě, kterou jim poskytovala vrchnost, v tomto případě panovník, a za tento pronájem půdy se platil úrok – daň vrchnosti, a to peněžní a naturální dávky. Je zaznamenáno, že Chodouňští platili z jednoho lánu (1 lán = 60 strychů, 1 strych = 0,29 ha) v druhé polovině 14. století 64 grošů, 6 kuřat, po 2 strychích pšenice, žita, ječmene a ovsu. Jen pro srovnání – 64 grošů pražských představovalo tehdy hodnotu dvou krav. Ale to nebylo všechno.

Již na konci 13. století byl ve Zdicích postaven kostel a zřízena příslušná duchovní správa, kam spadala i Chodouň. Na vydržování fary (o ní je první písemná zpráva v roce 1352) museli vesničané platit povinně tzv. desátek – desátý díl úrody, později převedený na peněžitý plat. Pro vrchnost navíc museli několik dní v roce robotovat na panské

▶ S historií obce Chodouň jsou úzce spjatí i královské hrady Točnick a Žebrák.

půdě, která nepodléhala zdanění na rozdíl od půdy sedláků, kteří se stávali až na výjimky nesvobodnými nevolníky.

Život tehdejších obyvatel doprovázely i tragické události. Roku 1380 takřka celé Čechy zachvátila obrovská vlna morové epidemie. Nákaza, která zkosila odhadem až 15% obyvatelstva, se šířila především po obchodních cestách. Z hlavní zemské cesty vedoucí od Prahy přes Beroun na Plzeň, Norimberk a Pasov, odbočovala ve Zdicích kolem Litavky přes Chodouň druhá cesta k Příbrami a do jižních Čech. Můžeme tedy předpokládat, že nákaza se dotkla i obyvatel Chodouně.

Ani 15. století nám neudává nějaké konkrétní údaje o obyvatelích Chodouně. Jinak na všeobecné události, a to i na Podbrdsku, je to století velmi rušné, zvláště v jeho první polovině.

Král Václav IV. byl velmi častým hostem na hradě Žebrák a po výstavbě hradu Točnick (na počátku 15. století) i na tomto hradě. Proto mnohé události, jež měly vliv i na události v celé

zemi, měly počátek v našem kraji a mnohé z nich tu byly i řešeny a urovnány. Zejména šlo o události doby předhusitské. Tak např. král Václav IV. povolává v roce 1412 na Žebrák, kde toho času dlel, pány radní a obecní starší všech tří měst pražských. Toto svolání si vynutila situace, která vznikla především v Praze horlením Jana Husa za nápravu mravů v katolické církvi. Hus se dostal do sporu s duchovenstvem a tím se události dostávaly do nebezpečných kolejí, kterým král nemohl dále přihlížet. Pánům radním přikázal, aby všemu lidu zakázali pod trestem smrti veřejně hanit papeže, dále aby potlačili každý odpor proti papežským bulám a vůbec aby se starali o klid a pořádek svých měst. Průběh událostí se však nedal již zastavit. Poměry se stávaly hroživějšími a vymykaly se královu vedení. Doktorů teologie si vymohli ještě jednou slyšení před královskou radou za účasti obou stran na hradě Žebrák, kam se dostavil i Jan Hus. O tři roky později ukončila život tohoto cír-

kevního reformátora kostnická hranice.

Další události náboženských bouří jsou již dostatečně známy. Po smrti krále Václava IV. v roce 1419 nastalo v národě velké jiskření, které mělo za následek vznik husitských válek. Ty trvaly až do roku 1434. Naše Hořovicko a Berounsko se zúčastnilo mocného husitského hnutí a bylo také svědkem válečných tažení.

V roce 1420 táhlo přes Zdice ku Praze vojsko císaře Zikmunda, Václavova bratra, kde je však pod Vyšehradem porazili husité. Roku 1425 táhlo vojsko husitského hejtmána Jana Hvězdy z Vícemilic, který se snažil dobýt hrad Žebrák. V roce 1430 prošlo krajem husitské vojsko Prokopa Holého, který u Domažlic porazil poslední křížovou výpravu proti husitským Čechům. Po bitvě u Lipan v roce 1434, kde došlo k porážce husitských sirotků, došlo ke smíření s císařem Zikmundem.

Už v roce 1421 dostala ves Chodouň novou vrchnost. Po králi Václavovi IV. zdědil panství jeho bratr Zikmund, který je ustavičně zastavoval. Zástavními majiteli byli hlavně katoličtí páni – nejdříve francký šlechtic Ergingr ze Sanhei-

mu (předek knížat Švarcenberků), po něm Hanuš z Kolovrat. Pokračování příště.

*Čerpáno z knihy „Historie a současnost – Chodouň“
Autor: Ladislav Zvonář*

Společnost

Životní jubileum oslavili:

- ✗ Schovánková Romana
- ✗ Klika Jan
- ✗ Hradecký Miroslav
- ✗ Šváblová Jana
- ✗ Hříbal Josef
- ✗ Sukhodolskyi Viktor
- ✗ Ciprová Alena
- ✗ Vajdiš Milan

*Všem jubilantům srdečně
blahopřejeme.*

**DOMOV
REALITY**

- ❖ Komplexní realitní servis
- ❖ Specialisté na Berounsko
- ❖ Na trhu od roku 1994
- ❖ Rodinná firma
- ❖ Správa nemovitostí

Domov - realitní společnost s.r.o.
Na Příkopě 1, 266 01 Beroun
info@domov-beroun.cz | tel: 311 623 447
www.domov-beroun.cz

Život včel

Včelu medonosnou jsme přestěhovali z přírody, z dutin stromů a pařezů do úlů. Nejdříve však člověk odřízl kmen stromu pod a nad dutinou se včelami a dopravil jej domů. Vznikl tak špalek, kterému se dnes říká klát, ležan nebo stojan, předchůdce dnešních úlů. V úlech je včelí dílo rozebíratelné a dobře přístupné. Z těchto dobře přístupných úlů se získávají včelí produkty. Včelí produkty a především med považovali perští učenci, egyptští kněží, Aristoteles (384 – 322 př. n. l.) za zázrak. Med vzniká sběrem nektaru z rostlin a nektar zahuštěný včelami odpařením vody je hlavním zdrojem energie. Med nesmí obsahovat víc jak 17 – 19% vody, jinak zkvasí. Med členíme na květový a med spadový-medovicový, většinou označený jako lesní.

Med květový je snadno stravitelný díky obsahu jednoduchých cukrů - glukózy a fruktózy. Obsahuje pylová zrna, a tudíž je vysoce ceněn v lidovém léčitelství. Medovicový - lesní med obsahuje více fruktózy a dextrinů a velké množství minerálních látek a stopových prvků prospívajících lidskému organismu. Neobsahuje pyl.

Doba krystalizace medů se různí podle druhu medu. Krystalizace medu nemění kvalitu medu. Nesprávně je nazývána zcukernatěním. Opět ztekutit se dá med zahřátím ve vodní lázni teplé do 50 stupňů C. Sklenice medu-půl lékárny doma. Působí preventivně a i při rekonvalescenci po různých nemocích. Pomáhá při nespavosti, upravuje trávení a při pravidelném užívání může dojít k uklidnění zánětu žlučníku. Příznivě ovlivňuje krevní oběh, vyživuje srdce, obsahuje látky tvořící kosti. Pylová zrna jsou důležitým zdrojem vitamínů. Med pomáhá proti infekci při zánětech horních cest dýchacích rozpuštěním v teplém mléce nebo čaji s citronem. Med je vhodný pro děti a není pravda, že způsobuje zubní kaz. Med se skladuje při teplotě nejvýše 25 stupňů C a není vhodné sklenici ponechávat otevřenou, aby med neabsorboval vzdušnou vlhkost a nezkalil se.

Mateří kašička má pozitivní účinky na lidské zdraví a je dokonalou ukázkou, co dokáže správná výživa. Včelaři ji vmíchávají do zkrystalizovaného medu. Pomáhá účinně rekonvalescentům po prodělané nemoci. Pro muže má silnější účinnost než pilulka.

Fermentovaný pyl, samčí pohlavní buňky rostlin, slouží jako hlavní zdroj bílkovin a je nazýván včelím chlebem. Přírodní pyl má velmi odolnou ochrannou vrstvu a projde trávicím ústrojem včel i člověka bez využití. Pyl v buňkách, do kterého včely přidávají výměšky hltanových - slinných žláz, fermentuje, je pak stravitelný a má široké využití pro lidské zdraví.

Včelí jed slouží včelám k ochraně před vetřelci. Člověku pomáhá proti bolesti kloubů. Žihadlo působí na nervovou soustavu, snižuje krevní tlak, rozkládá červené krvinky, způsobuje dušnost a alergickou reakci. Žihadlo odstraňujeme rychlým výskrábnutím nehtem, zmáčknutím prsty si vytlačíme do rány z živého jedového vaku na konci žihadla zbytek jedu. Včela po vpichu žihadla následně zahyne. Nedokáže žihadlo opatřit protihroty z rány vytáhnout.

Propolis, pryskyřičná látka má antibakteriální účinky, je to přírodní antiseptikum. V Egyptě se dával do hrobu Faraonů při jejich balzamování. Léčí vnitřní bolesti a používal se k léčení hlubokých ran, jako účinné přírodní antiseptikum. Rozpuštěný v lihu jej lze použít na bolesti v krku, požitím doporučené rozumné dávky i na žaludek, žaludeční vředy a střevní potíže. Jeho pomocí se lze zbavit i bradavic.

Vosk, nezbytná životní a stavební součást včelího společenství. Pláсты z vosku jsou tvořeny šestibokými buňkami, geometricky dokonale geniálně vyplní prostor plástů. Včelaři si pro vlastní potřebu vyrábělahodnou medovinu a málo známou včkovici.

Závěrem. Zajímavostí je, že Český svaz včelařů uzavřel memorandum o spolupráci s VLS – Vojenskými lesy a statky, kde mohou včelaři využít nabídky atraktivních lesních pozemků k umístění včelstev a získat tak tolik žádaný lesní med. Pro řádné opylení ovocných stromů v naší obci a zvýšení produkce ovoce je přibližně zapotřebí 50 produkčních včelstev vhodně od sebe rozmístěných. V současné době jich je v obci pouze dvanáct. Bez včel není úroda a bez včel by nebyl život.

Ing. Jaroslav Kuchyňka

Fotbalové zpravodajství TJ Chodouň

Fotbalové jaro se blíží do cílové rovinky a chodouňský A-tým čekají závěrečná utkání. Nejprve si ale pojďme shrnout, co se během jarní části ve IV. třídě skupiny A berounského okresního přeboru vlastně událo. Chodouňský celek si na úvod jara připsal důležitou výhru na půdě Srbska 1:5, kde po celý zápas jasně dominoval. Na skvělé vítězství se bohužel ale nenavázalo a přišly těsné a smolné porážky s Libomyšlí a Osovem. V obou těchto utkáních byla vidět velká snaha, ale scházelo to pověstné štěstíčko. Náladu si ale chodouňští fotbalisté zvedli v zápase se Svatou, kterou deklasovali, ve velmi vyhraněném a zraněními ověřeném utkání výsledkem 6:2. Následovala ještě důležitá výhra v Nižboru a myšlenky všech se tak mohly upnout na velmi očekávané derby s B-týmem Zdice.

Velké derby se odehrávalo podle očekávání. Tvrdě, nekompromisně a obětavě. Hned v 7. minutě se vedení ujal tým Chodouně po gólu Josefa Flachse. Během druhého poločasu se iniciativa začala přelévát spíše na stranu Zdice a ke konci první půle tak došlo k vyrovnání. Do druhé půle chodouňští fotbalisté vletěli s touhou utkání zvrátit na svou stranu a byl k vidění opět velmi důrazný fotbal. Bohužel v 70. minutě se Zdice ujaly vedení a v 88. minutě, kdy se chodouňští pokoušeli o závěrečný tlak a vyrovnání, přišel třetí a poslední gól soupeře. Utkání tak skončilo výsledkem 1:3 pro Zdice B.

Po prohře se Zdicemi se ale podařilo uhrát dvě důležité remízy ve Všeradicích a s Chyňavou. Posledním odehraným utkáním před uzávěrkou bylo to prohrané se Zdejcínou. V tuto chvíli se TJ Cho-

douň nachází na pěkném 7. místě se čtyřbodovou ztrátou na šestou Svatou a s osmibodovým náskokem na Chyňavu B, potažmo Nižbor B. Do konce sezóny zbývají už jen dva zápasy. Nejprve pojedou hráči Chodouně do Chrutenic a následně o týden později je čeká velmi náročné utkání na domácím hřišti s Vysokým Újezdem, které se bude mimořádně konat v sobotu odpoledne. Přijďte všichni podpořit chodouňské fotbalisty a užijte si fotbalové odpoledne!

FOTBALOVÁ MLÁDEŽ

Jarní část fotbalové sezóny byla bohatá i pro mládež TJ Chodouň, která měla v ohni hned čtyři železka v podobě mladších žáků, starší přípravky, mladší přípravky a mini přípravky. Mini příprava se například účastnila jako jedno z nejúspěšnějších družstev okre-

su Beroun turnaje v Komárově. Mladší příprava vybojovala na hořovickém letním turnaji senzační 1. místo, starší příprava se účastnila jarního turnaje na svém domácím hřišti a nakonec mladší žáci se účastnili známého Kaba cupu v Komárově. 29. května proběhl na hřišti TJ Chodouň tradiční dětský den a za účasti rodičů si během krásného květnového odpoledne děti vyzkoušely spoustu zajímavých disciplín. Do další sezóny přejeme našim mladým nadějím hodně štěstí, úspěchu ale především spoustu zábavy!

NÁBOR NOVÝCH HRÁČŮ

TJ Chodouň pořádá letní nábor chlapců a dívek narozených v letech 2010 až 2019. Bližší informace u předsedy Miloše Kořínka na tel.: 725736211.

Miloš Kořínek, TJ Chodouň

CHODOUŇSKÉ NOVINKY 2/2022. Vyšlo 16. června 2022. Uzávěrka příštího vydání 20. srpna 2022.

Periodický tisk územního samosprávného celku Chodouň. Vychází 4 x ročně. Distribuce zdarma v nákladu 300 výtisků. Vydává Obec Chodouň, 267 51 Chodouň 56, IČ: 00509655. Evidenční číslo periodického tisku přidělené ministerstvem: MK ČR E 14258. Grafické zpracování a tisk: Dalmat. Redakce neodpovídá za věcný a gramatický obsah zveřejňovaných příspěvků.